

אתמול קראו לו בעולם כולו. גשר הדמעות" והוא הפך נושא מרכזי לתעמולה נגד ישראל - עכשיו הוא

גשר השמחות

ניגש בחופשיות לאוהל שהוקם במרחק מאה מטרים בתוך שטח ירדן ואשר בו מינו שוטרים ישראליים את הפליטים. זה כבר נראה יותר מדי לירדנים, והם דרשו ממנו לפחות שיסיר את דרגותיו וכנפיה הצנחן. הוא נעלב וחזר לגדה ה' מערבית.

★ ★ ★

"הזקן חזר!"

מה קרה בינתיים לחסן חידר עפאני? הוא נח בצל העצים ליד גשר אלנבי. שלט מכרזי, בערבית ובאנגלית, כי כאן שטח ייעור.

סמל קרא ברמקול בערבית: "תושבי קלקיליה - לעלות למשאית!"

חסן, לבוש מעיל גאה, וראשו עטוף כפייה של משי טהור, נטל את מזוודתו ו' ניגש למשאית. מכל הצדדים נדחפו צורות ומטלטלים.

המשאית זזה. שעל שמשות הקדמית הודבק

"לאן, סבתא?" שאלו העתונאים את הי זקנה שבקושי גררה את עצמה מממלכת חוסיין לממלכת צה"ל. והיא ענתה: "לקלקי ליה!" כאילו אמרה: "לגן עדן!"

גם הגבר הצעיר, שחבש כפייה מנומרת בשחור לבן. הוא ברח מקלקיליה עם אשתו ושלושת ילדיהם ביום הראשון של הי קרבות. שלושה ימים הלכו מזרחה, עד גשר דאמיה. הם היו בטוחים, שאם רק ישינו אותם הישראלים - ישחטו אותם. כך אמרו להם תמיד.

עכשיו הוא כבר יודע שטעה. לכן, ביום הראשון שהודיעו על הרשמה במחנה הי אוהלים ליד עמאן, מיהר להירשם.

★ ★ ★

כדי כנפייצנחן

אותה התמונה עצמה חזרה ליד גשר אוס'שורט. בימים כתיקונם, לא היו בני הגדה משתמשים בגשר זה. הוא ניבנה עליידי הצבא הירדני, לשימוש הי צבא בלבד.

מראה מעל הגשר

סבתא, בת ונכדה עומדות מול גשר אלנבי, שזה עתה חצוהו. פניהן לביתן שבכפר - ולגברים שלהן שנשארו בבית. החיים הם עדיין? הסבתא הזקנה עונה: "אללה יודע... יחד איתן חזרו ארצה ביום השיבה הראשון, שהיה יום הששי שעבר, 361 מתושבי הגדה.

עם פרנזיסטור ילדה זו נולדה זור אמצעי התקשורת והבידור היחיד של הי משפחה שלה: מכשיר רדיו-פרנזיסטור גדול.

הצעד הראשון לישראל

זורם הירדן השקט. פליט זה, הנושא את מטלטליו על ראשו, חוזר לביתו בסולכרט. הוא היה בגדה המזרחית בסרט פרצו הקרבות הי אחרונים. מתנדב צעיר של מגן דויד אדום מתבונן בו מן הצד.

גדר-הווייל הי מונמנת את אמי מתחת לקרשים. כאן עובר קו הפסקת-האש.

התו פליט, נעצרה אחרי כמה שעות באחד מרחובות העיר קלקיליה. רחוב ארוך, שי משני צדיו בתי אבן.

קרבות ניפנע רק בחלקו העליון, עליידי פגזי ישראלי. אפשר לעבור עליו בנוחיות רבה.

נכון יותר: אבני בתים. כי אפילו בית אחד אינו עומד על תילו. כולם נהרסו.

גם האווירה נוחה יותר. אם בגשר אלנבי ההרוס שמרו בקפידה על קו-התיחום בין שני הצבאות, הרי כאן עומדים הישראלים משני צידי הגשר. צלמים, שוטרים, אפילו קציני-צבא דורכים על אדמת עבר-הירדן.

חסן לא שם לב לכך. גבר צעיר ונרגש ניגש אליו ונשק את ידו. זהו בנו עלי. הוא היה אצלו בעמאן לא מזמן, וסיפר לו בדיוק מה קרה בהעדרו בקלקיליה, עיר מגוריו.

שוטר ירדני נושא מזוודה של אשה עד לקצה המזרחי של הגשר.

עלי קיבל רשיון מיוחד מהמושל הצבאי

עד כדי כך, שקצין ישראלי, שהיה ממונה על הקשר עם אנשי הצלב האדום,

"אני לא הייתי רוצה לחיות בקלקי ליה!" הפטיר טוראי ישראלי ליד גשר אלנבי.

על כך מיהר לענות לו חברו: "כי אתה לא נולדת בקלקיליה!"

חסן חידר עפאני, 60 נולד שם. לכן הוא חזר ביום ששי האחרון מעמאן לביתו שבכפר.

למרות שהוא ידע, כי ביתו הוא עתה תל-חרבות. הוא לא היה יחיד. רבים חצו את הגשר, כשפניהם אל אותה עיר הרוסה.

מים לחינוק באמצע גשר אוס' שורט מוציא חיייל ישראלי את מימיתו ומגיש אותה לפעוט הצמא. החוזרים קיבלו שתייה קרה בבואם.